

Duiding bij de verschillende brontypes

Ebpracticenet biedt uitsluitend 'point of care' (POC-) bronnen aan. Een POC-bron is een praktijkgerichte bron die helder en snel toegankelijk voor de zorgverlener is, regelmatig wordt geüpdatet en evidence-based informatie aanbiedt in hapklare brokken¹. Een 'evidence based practice' (EBP-) bron is een bron die zich baseert op het best beschikbare bewijs en die voldoet aan de methodologische principes van 'evidence based medicine'. Een uitgebreid literatuuronderzoek en een kritische beoordeling van het gevonden bewijs liggen steeds aan de basis van een EBP-bron.

Een POC-bron kan een samenvatting van een richtlijn, een EBP-bron met of zonder aanbevelingen, of een 'best practice info' zijn. Bij de POC-samenvatting van een richtlijn is een link voorzien naar de volledige richtlijn en het bijbehorende methodologische rapport. Alle POC-bronnen zijn door de beroepsgroepen erkend als relevante disciplinespecifieke infobronnen.

Alle informatie op ebpracticenet wordt voor publicatiedoor Cebam gecontroleerd op methodologische kwaliteit en betrouwbaarheid. De onderstaande tabel toont op welke manier Cebam elk brontype doorlicht aan de hand van bepaalde beoordelingscriteria.

	Duiding	Beoordelingscriteria Cebam	Voorbeelden op www.ebpnet.be
Richtlijn	Een door Cebam goedgekeurde richtlijn voldoet aan de internationaal erkende AGREE II-criteria. Er gebeurt een grondige evaluatie van de methodologie die gebruikt wordt om de richtlijn te ontwikkelen, zoals het literatuuronderzoek, de kritische beoordeling van de kwaliteit van het wetenschappelijk bewijs, de afweging van de voor- en nadelen bij het formuleren van de aanbevelingen. Daarnaast gaat Cebam na of de groep betrokken belanghebbenden en patiënten bij het gehele proces evenwichtig werd samengesteld en onafhankelijk was (m.a.w. zonder binding met industrie en/of drukkinggroepen noch beïnvloed door de eventuele financierende instantie), en ook of expertopinie tot stand kwam via de toepassing van een formele consensusmethode. Ten slotte controleert Cebam of de belangen van alle betrokkenen zijn gerapporteerd en hoe is omgegaan met eventuele belangenconflicten. Deze beoordeling biedt de garantie dat de richtlijn van hoge methodologische kwaliteit is. Het betrekken van de stakeholders in het ontwikkelingsproces garandeert dat alle vervatte informatie en aanbevelingen weloverwogen, gedragen en toepasbaar zijn op de concrete context waarvoor de richtlijn geschreven is.	AGREE II	Belgische richtlijnen bv. WOREL-richtlijnen
EBP-bron	Een EBP-bron is geen richtlijn, maar is wel gebaseerd op het best beschikbare wetenschappelijk bewijs. De methodologie voldoet aan de CAPOCI-criteria, die minder exhaustief zijn dan de AGREE II-criteria. Aan de hand van deze criteria neemt Cebam onder meer het literatuuronderzoek en de kritische beoordeling van het gevonden bewijs onder de loep. Cebam gaat ook na of het verschil tussen informatie gebaseerd op wetenschappelijk bewijs en informatie gebaseerd op expertopinie duidelijk is, en of de betrokken auteurs en/of experts vermeld zijn en beschikken over de nodige deskundigheid. Ook bij dit type bron controleert Cebam of de belangen van alle betrokkenen zijn gerapporteerd en hoe is omgegaan met eventuele belangenconflicten. Deze beoordeling biedt de garantie dat de EBP-bron van goede methodologische kwaliteit is.	CAPOCI	BCFI Tools (vb. statine-tool) Synthese van evidentie (bv. Minerva, BCFI, Cochrane Corner, JBI Evidence Summaries, JBI Best Practice Information Sheets) Meetinstrumenten (bv. BeST) Zorgtrajecten (bv. Zorgpad ADHD)

¹ A Review of Online Evidence-based Practice Point-of-Care Information Summary Providers Rita Banzi, Alessandro Liberati, Ivan Moschetti, Ludovica Tagliabue, and Lorenzo Moja; J Med Internet Res. 2010 Jul-Sep; 12(3): e26. Published online 2010 Jul 7. doi: 10.2196/jmir.1288 PMID: PMC2956323 PMID: 20610379

EB-bron met aanbevelingen	Een EBP-bron met aanbevelingen is geen richtlijn, maar is wel gebaseerd op het best beschikbare wetenschappelijk bewijs (zie duiding bij EBP-bron in het algemeen). Cebam evalueert daarnaast de methodologische kwaliteit van de aanbevelingen d.m.v. een vaste selectie van AGREE II-criteria, bijkomend aan de gebruikelijke CAPOCI-criteria. Zo gaat Cebam na of er een samenvatting is van het bewijs waarop de aanbeveling stoelt, of de samenhang tussen de aanbevelingen en het onderliggende bewijs duidelijk is, en of er bij het formuleren van de aanbevelingen een afweging is gebeurd van de voor- en nadelen. Deze informatie moet transparant gerapporteerd zijn. Deze beoordeling biedt de garantie dat de EBP-bron van goede methodologische kwaliteit is en dat de aanbevelingen op een methodologisch valide wijze tot stand zijn gekomen.	CAPOCI+ ('CAPOCI-plus') (standaard CAPOCI-criteria + selectie AGREE II-criteria)	bv. Belgische consensus over noodanticonceptie bv. de BAPCOC antibioticagids
Best Practice Info	Best Practice Info is informatie die zeer bruikbaar en nuttig is voor de klinische praktijk maar niet (volledig) stoelt op wetenschappelijk bewijs. De informatie komt grotendeels tot stand door expertopinie. Best Practice Info wordt daarom niet als 'evidence based' beschouwd, maar kan wel een antwoord bieden voor de praktijk als er geen richtlijnen noch EBP-bronnen voorhanden zijn. Cebam evalueert deze informatie aan de hand van een selectie van CAPOCI-criteria, waarbij wordt nagegaan of de expertopinie tot stand kwam via een consensusprocedure. Deze beoordeling biedt de garantie dat de expertopinie waarop de Best Practice Info gebaseerd is, op een valide manier tot stand kwam.	CAPOCI- ('CAPOCI-min') (selectie van standaard CAPOCI-criteria)	bv. Recommended Practices van JBI bv. Domus Medica: adviezen voor een kwaliteitsvolle huisartsenpraktijk